

RÁPINA AIANDUSKOOLI ÖPPEKAVA						
Öppekavarühm		Disain ja käsitöö				
Öppekava nimetus		Tekstiilkäsitöö				
		<i>Textiles crafts</i>				
		<i>Текстильные ремесла</i>				
Öppekava kood EHISes		131857				
ESMAÖPPE ÖPPEKAVA					JÄTKUÖPPE ÖPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekeskharidus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
			X			
Öppekava maht (EKAP):		120				
Öppekava koostamise alus:		Kutsestandard Tekstiilkäsitöö sell, EKR tase 4 Kinnitatud Rahvakunsti ja Käsitöö kutseõukogu otsusega 14/28.05.2013 Kutseharidusstandard Vastu võetud VV 26.08.2013 määrusega nr 130				
Öppekava õpiväljundid:		Õpilane: 1) valmistab tekstiilist kvaliteetseid ja esteetilisi käsitööesemeid ning kujundab kangaid; 2) kasutab oma töös traditsioonilisi ja kaasaegseid tehnikaid, töövõtteid ja valmistusviise; 3) vastutab oma tööülesannete täitmise eest; 4) juhendab oma oskuste piires kaastöötajaid ja harrastajaid tekstiilkäsitöö alal; 5) korraldab oma käsitöötoodete ja -teenuste esitlemist ning müüki; 6) järgib oma kutsetöös käsitöölise kutse-eesitika põhimõtteid ja väärtustab ametiaut; 7) õpib ja täiendab end erialaliselt iseseisvalt ja ennastjuhtivalt; 8) järgib tööohutuse ja keskkonnahoiu reegleid.				
Öppekava rakendamine põhihariduse baasil, statsionaarne ja mittestatsionaarne koolipõhine õppevorm						
Nõuded õpingute alustamiseks õppima võib asuda põhiharidusega isik						
Nõuded õpingute lõpetamiseks Õpingud loetakse lõpetatuks pärast õppekava täitmist ning selles kirjeldatud õpiväljundite saavutamist lävendi tasemel. Õpingute lõpetamiseks õpilane: Koostab juhendi alusel esitlusmapi vähemalt viiest õppetöona valminud esemest ja esitleb seda; esitleb tekstiiltoodete ja teenuste arenduse ning turunduse moodulis valminud toodet või teenust koos selle valmimislooga (idee, teostus, turundus). Esitlusmapis on: <ul style="list-style-type: none"> vähemalt viis õppeaja jooksul valmistatud eset, sh vähemalt üks kohustuslikus valikmoodulis valminud ese; 						

- esitletavate esemete kavandid ja tööjoonised;
- esemete tööprotsesside lühikirjeldus;
- valmis esemete fotod.

Õpingute läbimiseks kõik vajalikud lõpetamise nõuded täitnud õpilasel on võimalik saada tekstiilkäsitöö selli 4. taseme kutse.

Õpingute läbimisel omandatav(ad)

Kutse kvalifikatsioon:	Tekstiilkäsitöö sell 4. tase
------------------------	------------------------------

Osakutse:	puudub
-----------	--------

Õppekava struktuur

Põhiõpingute moodulid ja maht 102 EKAP

1. Sissejuhatus kutseõpingutesse 1,5 EKAP
2. Karjääriplaneerimine ja ettevõtluse alused 6 EKAP
3. Eesti rahvakultuur ja teksilipärand 3 EKAP
4. Kavandamine ja kujutamine 6,5 EKAP
5. Materjaliõpetus ja kanga kujundamine 6 EKAP
6. Silmuskudumise alusõpe 6 EKAP
7. Heegeldamise alusõpe 5 EKAP
8. Tikkimise alusõpe 7 EKAP
9. Õmblemise alusõpe 7 EKAP
10. Kangakudumise alusõpe 7 EKAP
11. Tekstiilitoodete ja -teenuste arendus ja turundus 12 EKAP
12. Erialane võõrkeel 2 EKAP
13. Praktika 30 EKAP

Sh kohustuslikud valikkompetentside moodulid 10 EKAP

Õpilasel tuleb valida üks kohustuslikest valikkompetentside moodulitest

14. 1. Õmbluskäsitöö 10 EKAP
14. 2. Kanga rakendamine ja kudumine 10 EKAP

Valikõpingud 18 EKAP

Õpilasel tuleb valida valikõpingute mooduleid mahus 18 EKAP

15. Võöd ja paelad 5 EKAP
16. Arhailised tekstiilitehnikad 5 EKAP
17. Tekstiilide kujundamine 5 EKAP
18. Tekstiilide korrastamine ja säilitamine 5 EKAP
19. Tekstiilist mänguasjade valmistamine 5 EKAP
20. Ehete valmistamine 3 EKAP
21. Kirjakunst 2 EKAP
22. Nahatöö 3 EKAP
23. Digitaalse portfoolio koostamine 3 EKAP
24. Rahvuslike motiividega rõivaste kujundamine ja õmblemine 5 EKAP
25. Tekstiilmaterjalide taaskasutus 3 EKAP
26. Lapitöö 3 EKAP
27. Pitsitehnikad 5 EKAP
28. Käsitööesemete veebiturundus 5 EKAP
29. Masinkudumine 5 EKAP

Õppija poolt valitud valikõpingute moodulid avatakse juhul, kui mooduli on valinud üle 40 % õppegrupis õppijatest ning selgete eelistuste puudumisel valitakse kõige enam soovijaid kogunud valikmoodulid. Valitud moodulid loetakse kohustuslikuks kõigile õppegrupis õppijatele

PÕHIÕPINGUD

Moodul: Sissejuhatus kutseõpingutesse

1,5 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omab eriala väljunditest, kooli õppekavast ja õppetöö korraldusest, tekstiilkäsitöölise töö eripäradest, tekstiilkäsitöö selli kutsestandardist ning erialase enesetäienduse võimalustest.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) omab ülevaadet tekstiilkäsitöölise kutsest, õppekava ülesehitusest, kooli õppe- ja praktikakorraldusest;
- 2) teab õpingute jätkamise ja kutsetaseme tõstmise võimalusi;
- 3) mõistab tervise tähtsust ja tekstiilkäsitöölise tööga kaasnevaid riske;
- 4) mõistab kutsealase sõnavara kasutamise vajalikkust.

Moodul: Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused

6 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab oskused, teadmised ja pädevused enda karjääri planeerimiseks kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest. Õpilane kasutab erinevaid infoallikaid ja arvutirakendusi ning internetivõimalusi, oskab vajadusel otsida nõu, tuge ja teavet ning hindab saadud info usaldusväärsust.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis;
- 2) mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist;
- 3) mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas;
- 4) mõistab oma õigusi ja kohustusi ning töötervishoiu ja tööohutuse peamisi suundumusi töökeskkonnas toimimisel;
- 5) käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil.

Moodul: Eesti rahvakultuur ja tekstiilipärand

3 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab erialast etnograafilist sõnavara ja sümboloid, mõtestab ja väärtustab Eesti rahvakultuuri ja tekstiilipärandi eripära, selle säilitamise vajalikkust ning kestlikku arengut; kasutab oma töös erialast kirjandust ja muuseumite andmebaase.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) teab Eesti rahvakultuuri arengulugu, sh talurahva eluviisi, materiaalse pärandi ja kultuuritraditsioonide seoseid;
- 2) teab ja kasutab Eesti rahvakunstile omaseid ornamente, värvilahendusi ja kompositsioonivõtteid;
- 3) teab museaaliga töötamise põhimõtteid, kasutab rahvakunstialast kirjandust, muuseumisäiliku ja elektroonilisi andmebaase algallikatena kutsealases töös;
- 4) teab Eesti rahvarõivaste kujunemislugu, eristab rahvarõivaid ja teisi traditsioonilisi tekstiile piirkondlike erisuste põhjal;
- 5) teab 20.-21. sajandi Eesti tekstiilikunsti arengulugu ja tuntumaid tekstiilikunstnikke.

Moodul: Kavandamine ja kujutamine	6,5 EKAP
<p>Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane rakendab tekstiilesemete kavandamisel kompositsiooni, värvusõpetuse ja joonistamise põhitõdesid ning jäädvustab oma tooteid ja tööprotsesse esteetiliselt fotodel.</p>	
<p>Õpiväljundid:</p>	
<p>Õpilane</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1) rakendab kompositsiooni, värvusõpetuse ja joonistamise põhitõdesid tekstiilesemete kavandamisel; 2) loob esteetilisi värvi- ja mustrikombinatsioone ning kasutab neid oma toodete kujundamisel; 3) vormistab kavandeid vastavalt esitatud nõuetele; 4) fotografeerib tööprotsesse ja valminud tooteid, kasutab fotosid oma toodete presenteerimisel õpimapis või esitlustes. 	
Moodul: Materjaliõpetus ja kanga kujundamine	6 EKAP
<p>Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omab ülevaadet erinevatest tekstiilkiududest ja kangakujundamise tehnikatest, kujundab kangaid, töötleb lõnga, arvestab erinevate materjalide omadustega, teab materjalide viimistlus- ja hooldusnõudeid, materjalide kasutusalasid ja hankimise allikaid, töötab tööohutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid järgides.</p>	
<p>Õpiväljundid:</p>	
<p>Õpilane</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1) teab põhiliste looduslike, tehnilike ning sünteetiliste tekstiilkiudude omadusi, hooldusnõudeid, kasutusalasid ning hankimise allikaid; 2) hooldab, hoiustab, töötleb ja viimistleb tekstiile kiudude omadusi ning võimalikke kahjustavaid tegureid arvestades; 3) töötleb käsitöönduslike võtetega villa lõngaks; 4) peseb kangaid ja lõngu vastavalt kiudude omadustele, värvib kangaid ja lõngu looduslike või sünteetiliste värvidega vastavalt kiudude omadustele, tööohutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid järgides; 5) kujundab omaloodud kavandi põhjal kangaid trükkimise, maalimise, viltimise, vanutamise, värvimise või kuumtöötlemise teel, kasutades sobivaid töövahendeid ja materjale; 6) arvestab materjalide kulu ning dokumenteerib oma tegevust tekstiilide töötlemisel ja kujundamisel. 	
Moodul: Silmuskudumise alusõpe	6 EKAP
<p>Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane koob vastavalt kavandile ja mustriskeemile ja/või tööjuhendile lihtsalõikelisi esemeid, järgib oma töös tööohutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid ning kasutab erialast sõnavara.</p>	
<p>Õpiväljundid:</p>	
<p>Õpilane</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1) omab ülevaadet silmuskudumise ajaloost ja Eesti etnograafilistest silmuskoesemetest; 2) kasutab tööde teostamiseks sobivaid töövahendeid ja materjale ning hoiustab neid nõuetekohaselt; 3) teab ja kasutab silmuskudumise tingmärke ja skeeme ning erialast sõnavara; 4) koob juhendi põhjal koekirju, sh etnograafilisi koekirju; 5) koob lõike järgi kasvatades ja kahandades rõivaid; 6) viimistleb ja hooldab silmkoelisi esemeid vastavalt materjalide omadustele; 7) arvestab materjalide kulu ning dokumenteerib oma tegevusi silmkooesemete teostamisel. 	

Moodul: Heegeldamise alusõpe	5 EKAP
<p>Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane heegeldab vastavalt kavandile ja muustriskeemile ja/või tööjuhendile lihtsalõikelisi esemeid, järgib oma töös tööohutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid ning kasutab erialast sõnavara.</p> <p>Õpiväljundid: Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) omab ülevaadet heegeldamise ajaloost ja Eesti etnograafilistest heegeldustest; 2) kasutab tööde teostamiseks sobivaid töövahendeid ja materjale ning hoiustab neid nõuetekohaselt; 3) teab ja kasutab heegeldamise tingmärke ja skeeme ning erialast sõnavara; 4) heegeldab juhendi põhjal heegelkirju, sh etnograafilisi pitse; 5) heegeldab lõike järgi kasvatades ja kahandades; 6) viimistleb ja hooldab heegeldatud esemeid vastavalt materjalide omadustele; 7) arvestab materjalide kulu ning dokumenteerib oma tegevusi heegelduste teostamisel. 	
Moodul: Tikkimise alusõpe	5 EKAP
<p>Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane tikib esemeid vastavalt mustrijoonisele või tööjuhendile põhilisi tikkimispisteid, nii käsitsi kui masinaga, järgib tööohutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid ning kasutab erialast sõnavara.</p> <p>Õpiväljundid: Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) omab ülevaadet tikkimise ajaloost ja Eesti etnograafilistest tikanditest; 2) kasutab tikandite teostamiseks sobivad materjale ja töövahendeid ning hoiustab neid nõuetekohaselt; 3) valdab põhilisi tikkimispisteid ja -tehnikaid, sh rahvuslikud tikandid; 4) teostab tikandi juhendi põhjal käsitsi, õmblusmasinal või tikkimismasinal; 5) viimistleb ja hooldab tikandit materjalide omadusi arvestades; 6) arvestab materjalide kulu ning dokumenteerib oma tegevusi tikandite teostamisel. 	
Moodul: Õmblemise alusõpe	7 EKAP
<p>Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane õmbleb vastavalt tööjuhendile ja/või lõikele lihtsalõikelisi erinevatest kangastest esemeid, järgib tööohutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid ning kasutab erialast sõnavara.</p> <p>Õpiväljundid: Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) omab ülevaadet moe- ja stiiliajaloost; 2) kasutab sobivaid materjale ja töövõtteid erinevate omadustega materjalide õmblemisel nii käsitsi kui masinaga, järgides tööohutuse nõudeid; 3) teostab ääristus- ja ühendusõmblusi, palistusi, kantimisi; 4) õmbleb juhendi põhjal kodutekstiile ja lihtsalõikelisi rõivaid; 5) viimistleb ja hooldab õmblustöid vastavalt materjalide omadustele; 6) arvestab materjalide kulu ning dokumenteerib oma tegevusi õmblustööde teostamisel. 	
Moodul: Kangakudumise alusõpe	7 EKAP
<p>Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane rakendab lõime kangastelgedele, koob kavandi ja/või tööjoonise põhjal algkangaid (labane, toimne, atlass), valib tööde teostamiseks sobivad materjalid ja töövahendid, järgib tööohutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid ning kasutab erialast sõnavara.</p>	

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) omab ülevaadet kangakudumise ajaloost ja teab kangakudumise põhimõisteid;
- 2) seab kangasteljed töökorda ja rakendab lõime kirikangastelgedele;
- 3) teostab juhendi põhjal kangasiduse;
- 4) koob algkangaid kasutades sobivaid kangakudumise töövahendeid ja materjale ning hoiustab neid nõuetekohaselt
- 5) tunneb ära ja parandab kangarakenduses esinevaid vigu
- 6) viimistleb ja hooldab käsitsi kootud kangaid
- 7) arvestab materjalide kulu ning dokumenteerib oma tegevusi kangaste kudumisel

Moodul: Tekstiilitoodete ja -teenuste arendus ja turundus

12 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane kavandab, valmistab ja turundab tekstiilitooteid ja -teenuseid sihtgrupile vastavalt ning juhib töögruppi käsitööprojekti teostamisel.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) valib teostamiseks toote ja/või teenuse turusituatsiooni arvestades ;
- 2) leiab oma tootele ja/või teenusele sobiva sihtgrupi;
- 3) leiab oma tootele ja teenusele sobivaima teostusviisi lähtudes sihtgrupist, oma oskustest, tootmisbaasist ja tasuvusest;
- 4) vormistab toote (pakendab, koostab kasutusjuhendi jne);
- 5) kujundab toote ja/või teenuse hinna ning leiab võimalusi oma toote ja/või teenuse müügiks, oskab hinnata müügikanali sobivust toote turundamiseks;
- 6) korraldab toote ja/või teenuse müügi, kasutades käsitöö valmistamiseks ja müümiseks sobivaid ettevõtlusvorme;
- 7) juhib töögruppi käsitööprojekti teostamisel.

Moodul: Erialane võõrkeel

2 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab ja kasutab erialast võõrkeelt suhtlemisel ja eneseväljendusel töösituatsioonides.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) mõistab lihtsat erialaga seotud võõrkeelset (inglise või saksa keel) teksti kõnes ja kirjas;
- 2) kasutab tööalases situatsioonis erialast võõrkeelt;
- 3) koostab võõrkeelse tootelühituvustuse ja esitleb oma toodet võõrkeeles.

Moodul: Praktika

23 EKAP

Eesmärk: Praktikaga taotletakse, et õpilane planeerib oma tööd käsitööettevõttes või käsitöömeistri juures ning rakendab omandatud kutsealaseid teadmisi, oskusi ja hoiakuid töökeskkonnas.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) osaleb aktiivselt praktikakoha leidmisel, planeerib praktikajuhendist tulenevalt oma praktika eesmärgid ja tööülesanded;
- 2) töötab töökollektiivi liikmena, täites ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid;
- 3) vormistab nõuetekohaselt praktikaaruande ja esitleb seda;
- 4) kasutab praktikakohal töötades ja praktikat kirjeldades korrektset erialast sõnavara.

KOHUSTUSLIKUD VALIKKOMPETENTSIDE MOODULID

Moodul: Õmbluskäsitöö

10 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omab ülevaadet moeajaloost, konstrueerib vastavalt mõõtudele põhilõike, teeb juurdelõikuse, õmbleb kodutekstiile, aksessuaare ja kergeid rõivaid valides sobivad materjalid ja töövahendid, järgib tööohutuse nõudeid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) teab erinevate ajastute rõivamoodi ja mõistab kaasaegse rõivamoe kujunemist;
- 2) kasutab õmblustöö eriseadmeid: mannekeenid, katteõmblus- ja äärestusmasinad ning viimistlusseadmed, järgides tööohutuse nõudeid;
- 3) kavandab ja õmbleb erinevates lapitöö tehnikates tekstiile;
- 4) kavandab ja õmbleb kodutekstiile (aknakatted, padjad jm);
- 5) õmbleb kergeid rõivaid ja aksessuaare, rakendades individuaalõmbluse töövõtteid;
- 6) võtab mõõdud, konstrueerib vastavalt mõõtudele põhilõike, teeb juurdelõikuse, teeb rõivaproove;
- 7) arvestab materjalide kulu ning dokumenteerib oma tegevusi õmblustööde teostamisel.

Moodul: Kanga rakendamine ja kudumine

10 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omab ülevaadet Eesti kangakudumise ajaloost, rakendab ja koob kavandi või tööjoonise põhjal tuletatud sidusega kangaid, koekirjalisi ja põimkangaid, valib tööde teostamiseks sobivad materjalid ja töövahendid, järgib tööohutuse nõudeid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) omab ülevaadet Eesti kangakudumise ajaloost ja etnograafilisest kudumitest;
- 2) arvestab materjalide valikul materjalide käitumisega erineva sidustega kangastes;
- 3) rakendab ja koob tuletatud sidustega kangaid, koekirjalisi ja põimkangad;
- 4) määrab näidise põhjal kangaliigi ja leiab selle kasutusala;
- 5) tuletab kanga näidisest kangarakenduse;
- 6) arvestab materjalide kulu ning dokumenteerib oma tegevusi kangaste kudumisel.

VALIKÕPINGUD

Moodul: Vööd ja paelad

5 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane valdab erinevaid Eesti traditsiooniliste vööde ja paelade valmistamise tehnikaid, kasutab sobivaid materjale ja töövahendeid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) kasutab vööde ja paelade teostamiseks sobivaid materjale ja töövahendeid ning hoiustab neid nõuetekohaselt;
- 2) rakendab ja punub paelu, koob kõlavööd, kirivööd;
- 3) loeb ja märgib kõlavöö ja kirivöö koeskeeme;
- 4) viimistleb ja hooldab võid ja paelu materjalide omadusi arvestades.

Moodul: Arhailised tekstiilitehnikad

5 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane teab arhailisi teksilikäsitöövõtteid, töövahendeid ja materjale ning valdab villa töötlemise, viltimise ja nõeltehnika töövõtteid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) kasutab villa töötlemiseks, viltimiseks ja nõeltehnikaks sobivaid vahendeid, tööriistu ja materjale ning hoiustab neid nõuetekohaselt;
- 2) peseb ja töötleb villa käsitsi lõngaks (kraasib, heietab, ketrab, korrutab);
- 3) vildib ja viimistleb tasapinnalisi ja ruumilisi viltesemeid;
- 4) teostab nõeltehnikas funktsionaalseid esemeid alates algsilmuste loomisest kuni eseme viimistluseni.

Moodul: Tekstiilide kujundamine

5 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane teab ja kasutab erinevaid tekstiilide kujundamise võimalusi, kujundab käsitöönduslike vahenditega kangaid arvestades erinevate materjalide omadusi ning järgides töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) kavandab tekstiile kompositsiooni ja värvusõpetuse põhitõdedest ning rahvuslikust ainesest lähtudes;
- 2) valib kavandi ja/või tööjoonise põhjal tekstiili kujundamiseks sobiva tehnika, vahendid ja materjalid;
- 3) kujundab, teostab ja viimistleb segatehnikates tekstiilesemeid, tekstiile ümber töödeldes ja taaskasutades;
- 4) värvib, maalib, trükib ja viimistleb tekstiile vastavalt kavandile, järgides keskkonna- ja tööohutuse nõudeid.

Moodul: Tekstiilide korrastamine ja säilitamine

5 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane korrastab, parandab, puhastab ja säilitab tekstiile; valib tekstiilide korrastamiseks ja säilitamiseks sobivaid hooldus-, korrastus- ja säilitusviise, järgib oma töös tööohutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) omab ülevaadet tekstiilesemete dokumenteerimisest;
- 2) kasutab tekstiilide kuivpuhastuse töövõtteid;
- 3) rakendab erinevaid plekkide eemaldamise töövõtteid;
- 4) parandab ja peseb tekstiile kasutades sobivaid materjale ja töövõtteid;
- 5) säilitab tekstiile sobivates tingimustes.

Moodul: Tekstiilist mänguasjade valmistamine

5 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane kavandab ja valmistab lihtsalõikelisi tekstiilist mänguasju kasutades selleks sobivaid tehnikaid, töövõtteid ja valmistusviise ning järgib tööohutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) omab ülevaadet Eesti talulaste tekstiilmaterjalist mänguasjadest;
- 2) valmistab kavandi ja/või tööjoonise põhjal mängulooma valides valmistamiseks sobiva tehnika, vahendid ja materjalid;
- 3) valmistab kavandi ja/või tööjoonise põhjal kaltsunuku tuginedes etnograafilisele algmaterjalile;
- 4) teab waldorfnuku valmistamise põhimõtteid ja õmbleb nuku vastavalt tööjuhendile ja lõikele käsitsi;
- 5) arvestab materjalide kulu ning dokumenteerib oma tegevuse.

Moodul: Ehete valmistamine**3 EKAP**

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab eheteid kasutades erinevaid tekstiilkäsitöötehnikaid ja -materjale.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) omab ülevaadet ehete kandmise traditsioonidest Eestis;
  - 2) kavandab ja teostab eheteid kombineerides tekstiiltehnikaid (heegeldamine, õmblemine, tikkimine, viltimine, punumine) ja -materjale;
- kavandab ja teostab eheteid kasutades ehtetraati, dekoratiivseid kive, pärleid ja/või helmeid.

Moodul: Kirjakunst**2 EKAP**

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab oskuse edastada loovalt ja kunstipäraselt erinevaid kirjastiile kasutades kirjalikke sõnumeid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) omab ülevaadet kirja kujunemise ajaloost;
- 2) kujundab tekste kursiiv-, antiikva, untsiaal ja gooti kirjas;
- 3) kasutab erinevaid kirjastiile õnnitluskaardi ja tooteetiketi kujundamisel.

Moodul: Nahatöö alused**3 EKAP**

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane valdab nahatöö põhilisi töövõtteid, valmistab käsitöenduslike võtetega väiksemõõdulisi nahkesemeid, kasutab sobivaid materjale ja töövahendeid ning järgib töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) kasutab nahkesemete valmistamiseks sobivaid materjale, töövahendeid ja kaunistusviise, järgides tööohutuse ja keskkonnanõudeid;
- 2) kavandab, konstrueerib ja valmistab lihtsalõikelisi nahkesemeid.

Moodul: Digitaalse portfoolio koostamine**3 EKAP**

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane esitleb oma tooteid kasutades digitaalse meedia võimalusi - slaidiesitlust, veebipõhiseid esitlusi, fototöötlusprogramme.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) teab ja kasutab erinevaid digitaalse esitluse koostamise ja selle veebis avaldamise vahendeid;
- 2) töötleb digitaalseid pilte fototöötlusprogrammiga;
- 3) esitleb oma tooteid digitaalses vormis.

Moodul: Rahvuslike motiividega rõivaste kujundamine ja õmblemine**5 EKAP**

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane teab ja tunneb rahvuslikku ornamentikat, rahvarõivaste lõikeid ning kasutades erinevate tekstiil- tehnikate võimalusi, kujundab ja valmistab rahvuslike motiividega kaasaegseid rõivaesemeid arvestades erinevate materjalide omadusi ning järgides töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) kasutab etnograafilist kirjandust ja muuseumide veebilehti kaasaegsete rõivaste loomise inspiratsiooniallikana;
- 2) kavandab ja modelleerib figuuri eripärasid arvestades tänapäevaseid rahvuslikel ainetel

- rõivaesemeid lähtudes kompositsiooni ja värvusõpetuse põhialustest;
- 3) valib kavandi põhjal rõivaeseme või komplekti valmistamiseks vajalikud põhi- ja abimaterjalid ning rahvusliku dekoori valmistamise tehnikad, arvestades materjalide kulu;
  - 4) valmistab rahvuslike motiividega rõivaesemeid ja komplekte ning dokumenteerib töö protsessi.

Moodul: Tekstiilmaterjalide taaskasutus

3 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane kujundab ja valmistab tarbest kõrvale tõrjutud tekstiilesemele uue tarbimisväärtuse, lähtuvalt keskkonnasäästlikust mõttemisist, kaasaegsest moejoonest või uuest vajadusest, arvestades erinevate materjalide omadusi ning järgides töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) teab taaskasutuse tähtsust ja tunneb põhilisi taaskasutatavate tekstiilmaterjalide ümbertöötlemise võimalusi;
- 2) hindab, liigitab ja ladustab materjalide omaduste ja funktsioonide järgi taaskasutuseks sobilikud põhi- ja abimaterjalid ning furnituurid;
- 3) leiab sobivaid tehnoloogilisi võtteid tekstiiliesemete taaskasutamiseks ja kavandab vastavalt valitud esemete materjalile ja uuenenud eseme funktsioonile taaskasutusesemeid;
- 4) valmistab ja viimistleb erinevaid tekstiilide töötlemise tehnikaid (õmblemine, kudumine, heegeldamine, aplikatsioon, tikkimine, värvimine, lapitehnika jms) rakendades uuenenud toote.

Moodul: Lapitöö

3 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane valdab tuntumaid lapitöö tehnikaid ja lapitöö valmistamise tehnoloogilisi võtteid, arvestades erinevate materjalide omadusi ning järgides töö- ja keskkonnaohutuse reegleid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) valib, liigitab ja ladustab materjalide kiulise koostise, värvide ja mustrite järgi lapitööks sobilikud põhi- ja abimaterjalid ning kasutab lapitööks otstarbekaid töövahendeid;
- 2) teostab peamisi lapitöö tehnikaid;
- 3) kavandab lapitöö ja valib vastavalt esemele ratsionaalsed ja tehnoloogiliselt õiged töövõtted ning töö- ja abivahendid;
- 4) valmistab, viimistleb ja hooldab erineva kiulise koostisega materjalidest lapitöö tooteid.

Moodul: Pitsitehnikad

5 EKAP

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane teab ja tunneb pitsi valmistamise erinevaid tehnikaid (sõlm-, iiri-, filee-, süstik-, päikesepits), valmistab vastavalt kavandile ja mustriskeemile ja/või tööjuhendile pitsitehnikas esemeid arvestades erinevate materjalide omadustega, järgib oma töös keskkonnahoiu põhimõtteid ning kasutab oma töös erialast sõnavara.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) kavandab töö, kasutab tööde teostamiseks sobivaid töövahendeid ja materjale ning erialast sõnavara;
- 2) teab ja kasutab pitsitehnikate tingmärke ja skeeme;
- 3) valmistab pitsitehnikas esemeid kasutades sobivat tehnoloogiat ning arvestades kvaliteedinõuetega;
- 4) viimistleb esemeid vastavalt kasutatud materjalide omadustele ja eseme funktsioonile;
- 5) arvestab materjalide kulu ning dokumenteerib oma tegevusi pitsitehnikas esemete teostamisel.

Moodul: Käsitööesemete veebiturundus**5 EKAP**

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab veebipõhiseid kanaleid (blogi, sotsiaalmeedia, nt Facebook) ja fototötlusprogramme oma turunduslike eesmärkide realiseerimiseks.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) loob ja haldab sotsiaalmeedia kontot ning teeb sinna oma käsitöötoodete turundamiseks sobiva regulaarsusega ja pildimaterjaliga illustreeritud asjakohaseid postitusi;
- 2) loob ja haldab blogi ning teeb oma käsitöötoodete turundamiseks sinna sobiva regulaarsusega ja pildimaterjaliga illustreeritud asjakohaseid sissekandeid;
- 3) teeb ja/või valib oma postituste illustreerimiseks sobivaid ja asjakohaseid fotosid, redigeerib ning korrigeerib neid vajadusel, lisab piltidele tekste;
- 4) loob vabavaraliste veebiprogrammide abil oma turunduse eesmärkidele vastavaid reklaammaterjale, plakateid, kuulutusi jms.

Moodul: Masinkudumine**5 EKAP**

Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane koob käsikudumismasinal vastavalt tööjuhisele ja/või lõikele lihtsalõikelisi esemeid, järgib oma töös tööohutuse ja keskkonnanohu põhimõtteid ning kasutab oma töös erialast sõnavara.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) kavandab töö, kasutab tööde teostamiseks sobivaid töövahendeid ja materjale ning erialast sõnavara;
- 2) valmistab ette töökoha, kontrollib kudumismasina ja selle abivahendite korrasolekut ja seab need töökorda;
- 3) koob tehniliselt õigesti põhiplaadil ja lisaplaadil kasutades masinkudumise erinevaid võimalusi;
- 4) koob tööjuhise ja/või lõike järgi lihtsalõikelisi esemeid kasutades sobivat tehnoloogiat ning arvestades kvaliteedinõuetega;
- 5) viimistleb ja hooldab esemed vastavalt materjalide omadustele; arvestab materjalide kulu ning dokumenteerib oma tegevusi masinkoosetete teostamisel.

Spetsialiseerumised Puuduvad

Õppekava kontaktisik

ees- ja perenimi:	Karin Otsus
ametikoht:	Tekstiilitöö eriala juhtõpetaja
telefon:	508 9421
e-post:	karin.otsus@aianduskool.ee

Märkused: Õppekava rakenduskavad kooli kodulehel <http://www.aianduskool.ee/oppekavad/>